

القِسْمُ الأَوَّلُ (قِيَمَةُ العِلْمِ)

٢٧ كلمة

المُعْجَم: واژه‌نامه

كَبِير: بزرگ	شَجَر: درخت «جمع: أشجار»	أَفَّة: آفت، آسیب
لَوْحَة: تابلو	صَف: كلاس «جمع: صفوف»	بِلا: بدون
إِمْرَأَة: زن	صُورَة: عكس	بِنْت: دختر «جمع: بنات»
مُجَالَسَة: همنشینی	طَالِب: دانش‌آموز، دانشجو «جمع: طلاب»	تَلَك: آن «مؤنث»
مُجَالَسَة العُلَمَاء: همنشینی با دانشمندان	طَلَب: خواستن	تَمَر: میوه
نَاجِح: موفق، پیروز	فَرِيضَة: واجب دینی	جَبَل: کوه
نِسِيَان: فراموشی	فِي: در، داخل	جَمِيل: زیبا
وَلَد: پسر، فرزند «جمع: أولاد»	قِيَمَة: ارزش، قیمت	حُسْن: خوبی
هَذَا: این «مذکر»	كَ: مانند	ذَلِكَ: آن «مذکر»
هَذِهِ: این «مؤنث»	كَالشَّجَر: مانند درخت	رَجُل: مرد «جمع: رجال»

١- العَالِمُ بِلا عَمَلٍ كَالشَّجَرِ بِلا ثَمَرٍ.

٢- حُسْنُ السُّؤَالِ نِصْفُ العِلْمِ.

٣- مُجَالَسَة العُلَمَاءِ عِبَادَة.

٤- طَلَبُ العِلْمِ فَرِيضَة.

٥- أَفَّةُ العِلْمِ النِّسِيَانُ.

هَذَا / هَذِهِ / ذَلِكَ / تِلْكَ

هَذِهِ الْمَرْأَةُ، طَيِّبَةٌ.

هَذِهِ الطَّيِّبَةُ، نَاجِحَةٌ.

هَذَا الرَّجُلُ، طَيِّبٌ.

هَذَا الطَّيِّبُ، نَاجِحٌ.

تِلْكَ الْمَرْأَةُ، شَاعِرَةٌ.

تِلْكَ الشَّاعِرَةُ، بَرُوينٌ.

ذَلِكَ الرَّجُلُ، شَاعِرٌ.

ذَلِكَ الشَّاعِرُ، سَعْدِيٌّ.

هَذِهِ الشَّجَرَةُ، عَجِيبَةٌ.

هَذَا الصَّفُّ، كَبِيرٌ.

تِلْكَ اللَّوْحَةُ، جَمِيلَةٌ.

ذَلِكَ الْجَبَلُ، مُرْتَفِعٌ.

١ هر اسمی در عربی، یا مذکر است یا مؤنث.

٢ علامت اصلی اسم مؤنث «ة» است؛ مانند: طالِبَة، اما مذکر نشانه ندارد؛ مانند: طالِب.

٣ «هذا» و «ذلك» اسم اشاره به مذکر و «هذه» و «تلك» اسم اشاره به مؤنث اند.

٤ اسم‌هایی مانند «جَزیرَة و سَجَرَة» چون «ة» دارند؛ مؤنث به شمار می‌آیند.

دو نکته

١ اسم‌های حروف الفبا در عربی:

الف (همزه) - باء - تاء - ثاء - جیم - حاء - خاء - دال - ذال - راء - زاء - سین - شین - صاد - ضاد - طاء -

ظاء - عین - غین - فاء - قاف - کاف - لام - میم - نون - هاء - واو - یاء

٢ حروف «گ، چ، پ، ژ» در عربی نوشتاری (فصیح) وجود ندارد.

به فارسی ترجمه کنید.

١ هَذَا الْوَلَدُ، فِي هَذِهِ الْمَدْرَسَةِ.

٢ هَذِهِ الْبِنْتُ، فِي تِلْكَ الْمَدْرَسَةِ.

٣ ثَمَرُ هَذِهِ الشَّجَرَةِ الْكَبِيرَةِ، لَذِيذٌ.

٤ ذَلِكَ الطَّالِبُ النَّاجِحُ، فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ.

٥ هَذِهِ الطَّالِبَةُ النَّاجِحَةُ، فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ.

التَمَرِينُ الثَّانِي

نام هر تصویر را از کلمات داده شده بیايید.

جَبَلٌ / شَجَرَةٌ / وَلَدٌ / بِنْتُ / صَفٌّ

تِلْكَ

هَذِهِ

هَذَا

ذَلِكَ

التَمَرِينُ الثَّالِثُ

در جای خالی، گزینه مناسب قرار دهید.

١ «سَعِيدٌ» اِسْمٌ وَلَدٍ وَ «سَعِيدَةٌ» اِسْمٌ

بِنْتُ

رَجُلٍ

٢ اَلْعَالِمُ الْمُؤْمِنُ كَ..... الرَّحْمَةِ وَ النُّورِ.

نِسْيَانٍ

جَبَلٍ

٣ تِلْكَ الشَّجَرَةُ ثَمَرٍ.

بِلا

فِي

٤ طَلَبُ الْعِلْمِ

فَرِيضَةٌ

مُجَالَسَةٌ

الْقِسْمُ الثَّانِي (نورُ الْكَلَامِ)

۳۰ کلمه

المُعْجَم: واژه‌نامه

ناشناخته هستند.	كُرْسِيّ: صندلی	أَمَان: امنیت
نَظِيف: پاکیزه	كُرْسِيَّانِ حَسْبِيَانِ: دو صندلی چوبی	حَسَب: چوب «جمع: أَخْشَاب»
وَالِدَيْنِ: پدر و مادر	كَلَام: سخن	حَسْبِيّ: چوبی
وَاحِد: یک	لِ: برای	خَيْر: بهتر، بهترین
وَرْد، وَرْدَة: گل	لَكَ: برایت، به سود تو	خَيْرٌ مِنْ: بهتر است از
ه، هُ: ش، ـ او، ـ آن	لَكَ، ت، ـ تو	دَهْر: روزگار
دَهْيَة: طلاش	لِهَذَا الصَّفِّ: این کلاس دارد.	دَهَب: طلا
هَاتَانِ: این دو، این‌ها، این «اشاره به دو اسم مؤنث»	(برای این کلاس هست.)	رَأَيْ: نظر، فکر
هَذَانِ: این دو، این‌ها، این «اشاره به دو اسم مذکر»	مَجْهول: ناشناخته، گمنام	رَأْيَانِ: دو نظر، دو فکر
يَوْم: روز «جمع: أَيَّام»	الْمَرْء (إِمْرَأً): انسان، مرد	رَأْيٌ وَاحِدٌ: یک نظر، یک فکر
يَوْمَانِ: دو روز	مَسْرور: خوشحال	رِضَا: رضایت
	مِنْ: از	صِحَّة: تندرستی
	نَافِذَة: پنجره	عَلَى: بر، روی
	نِعْمَتَانِ مَجْهولَتَانِ: دو نعمت	عَلَيْكَ: بر تو، به زیان تو

۱- نِعْمَتَانِ مَجْهولَتَانِ، الصِّحَّةُ وَ الْأَمَانُ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

۲- رِضَا اللَّهِ فِي رِضَا الْوَالِدَيْنِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

۳- أَدَبُ الْمَرْءِ، خَيْرٌ مِنْ دَهْيِهِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

۴- الدَّهْرُ يَوْمَانِ؛ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ. اَلْاِيْمَامُ عَلَيْنَا

۵- رَأْيَانٍ خَيْرٌ مِنْ رَأْيٍ وَاحِدٍ. كَلِمَةٌ

هُدَانٍ / هَاتَانِ

هَاتَانِ بِنْتَانِ.

هُدَانِ وَوَلَدَانِ.

هَاتَانِ الْبِنْتَانِ، تَطْيِفَتَانِ.

هُدَانِ الْوَلَدَانِ، تَطْيِفَانِ.

هَاتَانِ وَرُودَتَانِ.

هُدَانِ كُرْسِيَّانِ.

هَاتَانِ الْوُرُودَتَانِ، جَمِيلَتَانِ.

هُدَانِ الْكُرْسِيَّانِ، حَسْبِيَّانِ.

صفحة ۷ کتاب درسی

بدانیم

۱ اسم مثنی دو علامت دارد: «انِ» و «نِینِ»؛ مثال: طَالِبَانِ، طَالِبَيْنِ، طَالِبَتَانِ و طَالِبَتَيْنِ

۲ «هُدَانِ» اسم اشاره به مثنای مذکر و «هَاتَانِ» اسم اشاره به مثنای مؤنث هستند.

یک نکته

اسم این علامت‌ها را به خاطر بسپارید:

فتحه / کسره / ضمّه / سکون / تنوین

زیر هر تصویر، یکی از کلمات داده شده را بنویسید.

وَلَدٌ / وِلْدَانٌ / بِنْتُ / بَنَاتٌ

هاتان

هذه

هذا

هذان

در جای خالی گزینه مناسب به کار ببرید.

۱ هاتان ، مَسْرُورَتَانِ. الرَّجُلُ الْمَرْأَتَانِ

۲ هذان ، مُرْتَفِعَانِ. الْجَبَلَانِ الْوَرْدَةُ

۳ ذَلِكَ ، نَظِيفٌ. الطَّالِبَةُ الطَّالِبِ

۴ هَذِهِ ، كَبِيرَةٌ. الْمَدْرَسَةُ الْمَسْجِدَانِ

التَّمْرِينُ الثَّلَاثُ

ترجمه كنيد.

١ أَلَوْلَدُ الصَّالِحِ، فَخْرٌ لِلْوَالِدَيْنِ.

٢ لِهَذَا الصَّفِّ، نَافِذَتَانِ جَمِيلَتَانِ.

٣ قِيَمَةُ الْإِنْسَانِ، بِالْعِلْمِ وَ الْإِيمَانِ.

٤ هَذَانِ الصَّفَّانِ، كَبِيرَانِ.

٥ هَاتَانِ الشَّجَرَتَانِ، بِلَا ثَمَرٍ.

الْقِسْمُ الثَّالِثُ (كَنْزُ الْكُنُوزِ)

۲۴ کلمه

الْمُعْجَم: وَاژه‌نامه

مِفْتَاح: کلید «جمع: مَفَاتِيح»	سَبْعِينَ: هفتاد	أَحْيَاء: زندگان «مفرد: حَيٌّ»
مَكْتَبَةٌ: کتابخانه	سَنَةً: سال «جمع: سَنَوَات»	أَوْسَط: میانه‌ترین
مَوْت: مرگ	صَدَاقَةٌ: دوستی	أَوْلَيْكَ: آنان، آن
وَاقِف: ایستاده	صِغَر: خُردسالی، کوچکی	أَوْلَيْكَ مُجَاهِدُونَ: آن‌ها مجاهدند
ها: ـ ش، ـ او، ـ آن	عِبْرَةٌ: پند «جمع: عِبَر»	أَوْلَيْكَ الْمُجَاهِدُونَ: آن مجاهدها
أَوْسَطُهَا: میانه‌ترین آن	عَدَاوَةٌ: دشمنی کردن	تَفَكَّرُ سَاعَةً: ساعتی فکر کردن
هُؤُلَاءِ: اینان، این‌ها، این	عِنْدَ: نزد، کنار	جالِس: نشسته
هُؤُلَاءِ إِيرَانِيِّونَ: این‌ها ایرانی‌اند	فَائِز: برنده	جاهِل: نادان
هُؤُلَاءِ اللَّاعِبُونَ: این بازیکن‌ها	كَنْز: گنج «جمع: كُنُوز»	حَجَر: سنگ «جمع: أَحجار»
	لَاعِب: بازیکن	حَدِيقَةٌ: باغ «جمع: حَدَائِق»

۱- تَفَكَّرُ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَبْعِينَ سَنَةً. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

۲- عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ ﷺ

۳- الْعِلْمُ فِي الصَّغَرِ كَالنَّقْشِ فِي الْحَجَرِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ ﷺ

۴- خَيْرُ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا. الْإِمَامُ عَلِيُّ ﷺ

۵- الْجَهْلُ مَوْتُ الْأَحْيَاءِ. كَلِمَةٌ

هُؤْلَاءِ / أُؤْلَيْكَ

أُولَيْكَ، مُجَاهِدَاتٌ.

أُولَيْكَ، مُجَاهِدُونَ.

أُولَيْكَ الْمُجَاهِدَاتُ، صَابِرَاتٌ.

أُولَيْكَ الْمُجَاهِدُونَ، صَابِرُونَ.

هُؤْلَاءِ، إِيْرَانِيَّاتٌ.

هُؤْلَاءِ، إِيْرَانِيَّوْنَ.

هُؤْلَاءِ اللَّاعِبَاتُ، فَائِزَاتٌ.

هُؤْلَاءِ اللَّاعِبُونَ، فَائِزُونَ.

صفحة 11 كتاب درسی

بدانیم

- ١ هُؤْلَاءِ و «أُولَيْكَ» در اشاره به جمع مذکر و مؤنث مشترک هستند.
- ٢ اسم مذکر با «وْنَ» یا «يْنَ» جمع بسته و «جمع مذکر سالم» نامیده می‌شود؛ مثال: مُعَلِّمُونَ، مُعَلِّمِينَ
- ٣ اسم مؤنث با «ات» جمع بسته و «جمع مؤنث سالم» نامیده می‌شود؛ مثال: مُعَلِّمَات
- ٤ جمع برخی اسم‌ها، مَكْسَّر یعنی شکسته است. در این جمع، شکل مفرد کلمه تغییر می‌کند؛ مثال: حَدِيْقَةٌ: حَدَائِقُ / مِفْتَاحٌ: مِفَاتِيحُ / طِفْلٌ: أَطْفَالٌ / عِبْرَةٌ: عِبَرٌ

صفحة 12 كتاب درسی

التَّمْرِيْنُ الْأَوَّلُ

ترجمه کنید، سپس «جمع‌های سالم و مکسر» و نیز «مثنی» را معلوم کنید.

١ هُؤْلَاءِ الطَّالِبَاتُ، نَاجِحَاتٌ فِي مُسَابَقَةِ حِفْظِ الْقُرْآنِ.

٢ هُوَ لَاءِ اللَّاعِبُونَ، فَائِزُونَ فِي مُسَابَقَتَيْنِ.

٣ أَوْلِيكَ الرَّجَالُ، جَالِسُونَ عِنْدَ عَالِمِينَ.

٤ فِي كُتُبِ الْقِصَصِ عَبْرٌ لِلْأَطْفَالِ.

صفحة ١٢ كتاب درسي

التَّمْرِينُ الثَّانِي

هر كلمة را زير تصوير مناسب آن بنويسيد.

لَاعِبَةٌ / مَكْتَبَةٌ / كُرْسِيٌّ / كَنْزٌ / وَرْدَةٌ

هَذِهِ

هَذِهِ

هَذَا

هَذِهِ

صفحة ١٢ كتاب درسي

التَّمْرِينُ الثَّلَاثُ

در جای خالی، گزینۀ مناسب بنویسید.

١ عَبَّاسٌ وَ هَاشِمٌ وَ مَيْمٌ، مَسْرورَةٌ

٢ زَهْرَاءُ وَ زَيْنَبُ وَ فَاطِمَةُ، وَاقِفٌ

٣ أَوْلِيكَ الْأَوْلَادُ، مُتَمَازُونَ. لَاعِبَاتٌ

نَظَرَةٌ إِلَى الدَّرْسِ الْأَوَّلِ

نگاهی به درس اول - اسم مفرد، مثنی و جمع (حِفْظُ الْقُرْآنِ)

مثال	نشانه	عدد و جنس
حَافِظ	ندارد	
حَافِظَةٌ	ة	
حَافِظَانِ و حَافِظَيْنِ حَافِظَاتَانِ و حَافِظَاتَيْنِ	انِ و ـینِ	
حَافِظُونَ، حَافِظِينَ	ونَ و ـینَ	
حَافِظَات	ات	
حُقُوظ	ندارد	

اسم اشاره

اين	هَذَا	
	هَذِهِ	
اينها	هَذَانِ	
	هَاتَانِ	
	هَؤُلَاءِ	
آن	ذَلِكَ	
	تِلْكَ	
آنها	أُولَئِكَ	